

Herbestemming & hergebruik

Activiteitenplan Soortbescherming

Zwanburgerpolder 6 te Warmond

Activiteitenplan Soortbescherming

Zwanburgerpolder 6 te Warmond

Projectnummer: 2022-0373-MD-RO

Datum: 6-4-2023

Versie 3.0

Opdrachtgever: Lodewijck Groep

Jessica Martens

Adviseur Ecologie

j.martens@lycens.nl

M 06 820 908 90

Ben ten Oever

Projectleider Ecologie

b.tenoever@lycens.nl

M 06 160 074 42

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. De ontwikkeling.....	5
2.1. Projectlocatie	5
2.2. Voorgenomen activiteiten	6
2.3. Onderzoeksgebied	7
2.4. Planning en periode ontheffing.....	7
3. Belang, doel en alternatieven	8
3.1. Belang	8
3.2. Doel ontwikkeling en motivatie van belangen.....	8
3.3. Alternatieven	9
4. Verbodsbepalingen	10
5. Het onderzoek	11
6. Resultaten	12
7. Effecten	16
8. Gunstige staat van instandhouding.....	17
8.1. Huismus.....	17
9. Maatregelen.....	18
9.1. Ecologisch werkprotocol	18
9.2. Doel maatregelen	23
9.3. Effectiviteit maatregelen.....	23
9.4. Monitoring.....	23

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de realisatie van een duurzame koeien- en jongveeststal met kaasmakerij en opslag, een ruimte waar onderzoek wordt gedaan naar regeneratieve landbouwmethoden en een luw plein waar inspiratie, creatie en bedrijfsvoering samenkomen. Om ruimte te creëren dienen de bestaande stallen gesloopt te worden. Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kan overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand niet uitgesloten worden. Daarom is Lycens B.V. gevraagd om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. Uit de quickscan¹ kwam naar voren dat huismussen een vaste nestplaats in de stal ten zuidwesten binnen de projectlocatie bezetten. Door het uitvoeren van sloopwerkzaamheden worden nesten van huismussen vernield en kan een huismus verstoord of gedood worden.

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de projectlocatie en de voorgenomen activiteiten van het project. In hoofdstuk 3 worden de belangen, doelen en alternatieven gemotiveerd. De verbodsbepalingen worden in hoofdstuk 4 beschreven. Hoofdstuk 5 beschrijft de methode van het nader onderzoek en in hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de resultaten van het nader onderzoek. In hoofdstuk 7 worden de effecten van de voorgenomen activiteiten beschreven. De gunstige staat van instandhouding van de soort komen in hoofdstuk 8 aan bod. In hoofdstuk 9 komen de te treffen maatregelen aan bod met daarin het ecologisch werkprotocol, doel en effectiviteit van de maatregelen en de monitoring hiervan.

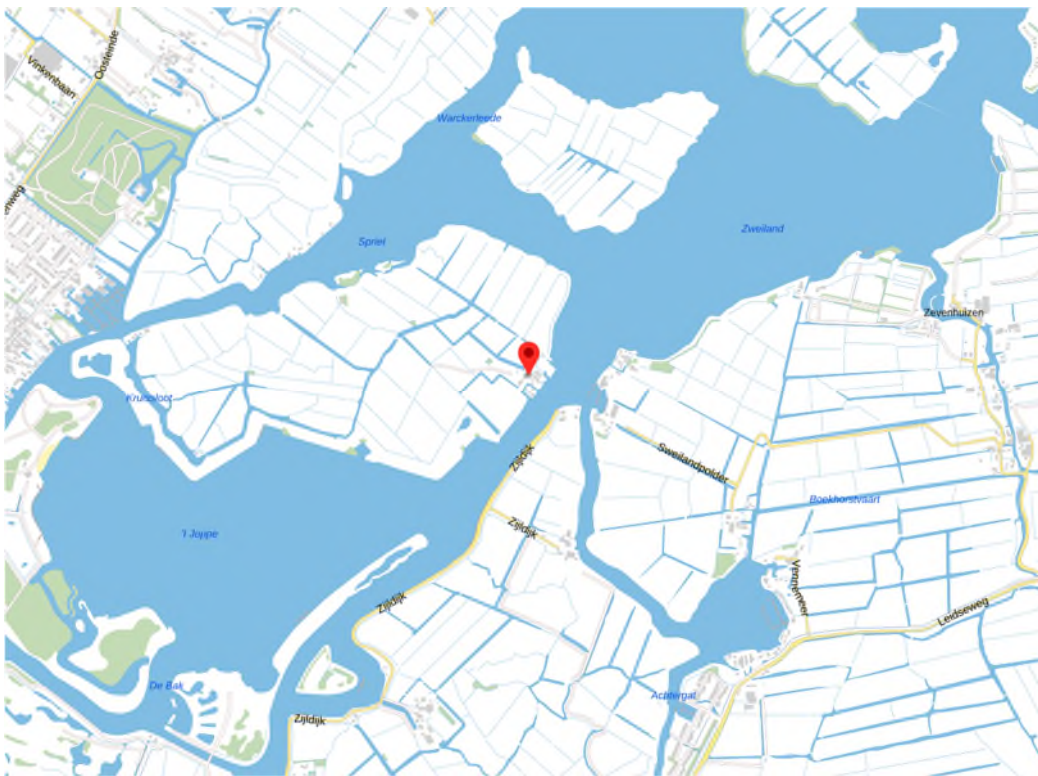
¹ Quickscan Ecologie Zwanburgerpolder 6 te Warmond, 30 juni 2022, projectnummer 2022-0373, auteur J. Martens

2. De ontwikkeling

2.1. Projectlocatie

Situering

De projectlocatie is gesitueerd aan de Zwanburgerpolder 6 te Warmond, gemeente Teylingen (Zuid-Holland). Het is gelegen op poldereiland 'De Zwanburgerpolder' welke ten noordoosten van Warmond is gelegen. Ten noorden ligt het meer 'Zweiland' en ten zuiden is het meer 't Joppe' gelegen. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van de projectlocatie (rode marker) weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van de projectlocatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Beschrijving

De projectlocatie bestaat uit twee koeienstallen, een overkapping, beplanting, verharding, een sloot en agrarisch perceel. De twee koeienstallen zijn twee open front stallen welke bestaan uit éénsteens bakstenen buitengevels met stalen damwandplaten tegen de bovenzijde. De daken zijn gedekt met golfplaten en er is een windveer aanwezig. Verder is nog houten betimmering tegen een deel van de gevels aanwezig. Ten noordoosten van de stallen is een overkapping aanwezig hooibalen staan opgeslagen. Op het erf is betonverharding aanwezig welke doorloopt in een pad richting het westen van de projectlocatie. Ten westen is agrarisch perceel aanwezig en er lopen twee sloten door de projectlocatie. Naast de sloten is vegetatie als riet, zuring, brandnetel en gras aanwezig. Verder is beplanting aanwezig in de vorm van bomen, struweel en kruiden. De bomen worden gebruikt als hakhout, welke eens in de drie tot vijf jaar worden gerooid. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (rode kader) van de projectlocatie weergegeven.

Figuur 2.2: Begrenzing (rode lijnen) van de projectlocatie (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens de twee koeienstallen te slopen, een sloot te verleggen, beplanting te rooien en verharding te verwijderen om ruimte te creëren voor een duurzame koeien- en jongveeststal met kaasmakerij en opslag, een ruimte waar onderzoek wordt gedaan naar regeneratieve landbouwmethoden en een luw plein waar inspiratie, creatie en bedrijfsvoering samenkomen. Mogelijk wordt de overkapping ook gesloopt. Na de realisatie wordt verharding aangelegd en wordt het erf landschappelijk ingepast door de aanplant van beplanting. Figuur 2.3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

Figuur 2.3: Verbeelding van het wenselijke eindbeeld

2.3. Onderzoeksgebied

Om de effecten van de voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het van belang ook buiten de projectlocatie te kijken. In voorliggend geval grenst de projectlocatie aan agrarische percelen en woonerven. Vanwege de lokale invloedsfeer, wordt het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan de projectlocatie. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het onderzoeksgebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

2.4. Planning en periode ontheffing

Het is nog onbekend wanneer de werkzaamheden starten. Het streven is eind 2024/begin 2025. Echter is het project afhankelijk van meerdere factoren zoals stikstof waardoor de planning nog onzeker is. De looptijd van de ontheffing zal daarom voor een periode van vijf jaar moeten gelden (inclusief eventuele onvoorziene uitloop).

3. Belang, doel en alternatieven

3.1. Belang

Ontheffingen kunnen alleen verleend worden als de handeling wordt uitgevoerd overeenkomstig een wettelijk belang. De belangen verschillen per beschermingsregime.

Wettelijk belang huismus

Voor de huismus wordt een beroep gedaan op het volgende wettelijk belang:

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

3.2. Doel ontwikkeling en motivatie van belangen

De wens is om in de toekomstige situatie de twee bestaande koestallen af te breken en het te vervangen door nieuwbouw op een gewijzigde locatie. De ambitie hierbij is om de boerderij te ontwikkelen in een vorm en op een schaal die past bij de dynamiek van het Kagerplassegebied: een uniek gebied waar veel ruimtelijke en maatschappelijke thema's samenkomen. De twee koestallen beschikken (gedeeltelijk) over een dakbedekking van asbestgolfplaten (zie figuur 3.1).

De installaties binnen de koestal ten westen van het onderzoeksgebied zijn aan vervanging toe en er is een drijfmeststelsel aanwezig die niet past in een regeneratieve bedrijfsvoering. Wegens de aanwezigheid van asbest die schade kan hebben voor de volksgezondheid wordt in het kader van de volksgezondheid beroep gedaan op het slopen van de stal.

Figuur 3.1: Betreffende stal met huismusnesten waarbij de asbestgolfplaten zichtbaar zijn

3.3. Alternatieven

Alternatieve locatie

De bestaande stallen dienen gesloopt te worden ten behoeve van de ontwikkeling om de volksgezondheid te verbeteren. Om deze reden is een alternatieve locatie niet aan de orde.

Alternatieve inrichting

Een veilige, efficiënte melkveehouderij in combinatie met een verbreedde regeneratieve bedrijfsvoering is niet mogelijk als de nieuwbouw binnen het bestaande bouwvlak van het bestemmingsplan wordt gerealiseerd. Er zijn verschillende scenario's onderzocht om binnen het bestaande bouwvlak van het bestemmingsplan te bouwen waarbij de volgende belemmeringen naar voren kwamen:

- Ruimtelijke kwaliteit wordt aangetast omdat bestaande zichtlijnen geblokkeerd worden
- Doorgang onmogelijk/onveilig door plaatsing te dicht op andere gebouwen
- Beperkingen in hergebruik van funderingen van de bestaande stallen
- Te veel logistiek van dieren en landbouwmachines op het erf die – in combinatie met educatieve en recreatieve functies – zorgen voor onveilige situaties en/of aantasting van de kwaliteit van de bezoekerservaring
- Aantasting van oude tuin met cultuurhistorische waarde

Vanwege de onmogelijkheden om binnen het bestaande bouwvlak een levensvatbare uitbreiding te ontwikkelen is een alternatief scenario uitgewerkt waarbij de nieuwe infrastructuur zoveel mogelijk gerealiseerd wordt op en aan het huidige bouwvlak, op plaatsen waar grotendeels reeds verharding aanwezig is. De bestaande zichtlijnen blijven gespaard en de logistiek op en om het erf wordt veilig, efficiënt en bezoekersvriendelijk.

Alternatieve werkwijze en planning

De werkzaamheden in het onderzoeksgebied zijn zorgvuldig op het voorkomen van vernieling van bezette nestplaatsen. De planning is dusdanig opgezet dat alternatieve nestplaatsen voor huismussen worden opgehangen voordat de sloop begint. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de broedperiode van de huismus. Opdrachtgever, uitvoerder en ecooloog hebben uitvoerig overleg gevoerd om het effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde dieren binnen de projectlocatie, tot een minimum terug te brengen.

4. Verbodsbepalingen

Er wordt een vaste nestplaats van de huismus vernield. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot overtreding van de volgende bepalingen:

Huisumus

Werkzaamheden leiden tot overtreding van het beschermingsregime soorten van de Vogelrichtlijn (paragraaf 3.1 Wnb).

- Art. 3.1 lid 2. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

Door het slopen van de bebouwing wordt de vaste nestplaats van de huismussen permanent vernield.

- Art. 3.1 lid 4 en lid 5. Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

Er worden opzettelijk huismussen verstoord. De nestplaats en de potentiële nestplaatsen van huismussen in de stal dienen ongeschikt te worden gemaakt, waarna de huismussen een alternatieve nestplaats zullen zoeken.

5. Het onderzoek

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

- Uit landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen en op basis van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) moet blijken of nabij de locaties in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldonderzoek

In afwijking van de richtlijnen die zijn opgenomen in het kennisdocument Huismus (Bij12, versie 2.0, juni 2022) is het onderzoeksgebied eenmalig bezocht om het aantal nestlocaties inzichtelijk te krijgen. Wegens de zichtbaarheid van de nesten die buiten de damwandplaten uitstaken is in overleg met de Omgevingsdienst Haaglanden besloten om van het aantal getelde nesten uit te gaan in plaats van een nader onderzoek huismus. Dit gerichte bezoek heeft plaatsgevonden op 5 oktober 2022. Doordat alle potentiële ruimtes goed zichtbaar zijn in de stal wordt uitgegaan van een 'worst case' scenario. De ruimtes waar een nest aanwezig is steken strootjes uit en is duidelijk zichtbaar dat een nest aanwezig is. De aanwezige schone lege ruimtes zonder nestmateriaal bieden geen nestlocatie voor de huismus. Er wordt een ontheffing aangevraagd op basis van alle getelde nesten. Op deze manier wordt ervan uitgegaan dat alle nesten bezet zijn en spreek je van een 'worst case' scenario.

Omgevingsscan

Om te bepalen of, behalve de nestplaatsen, essentieel leefgebied wordt aangetast is een omgevingsscan uitgevoerd op basis van het veldbezoek en luchtfoto's. De essentiële leefomgeving van de huismus betreft, naast de nestlocatie, foerageerplekken, dekkingsmogelijkheden en slaapplekken.

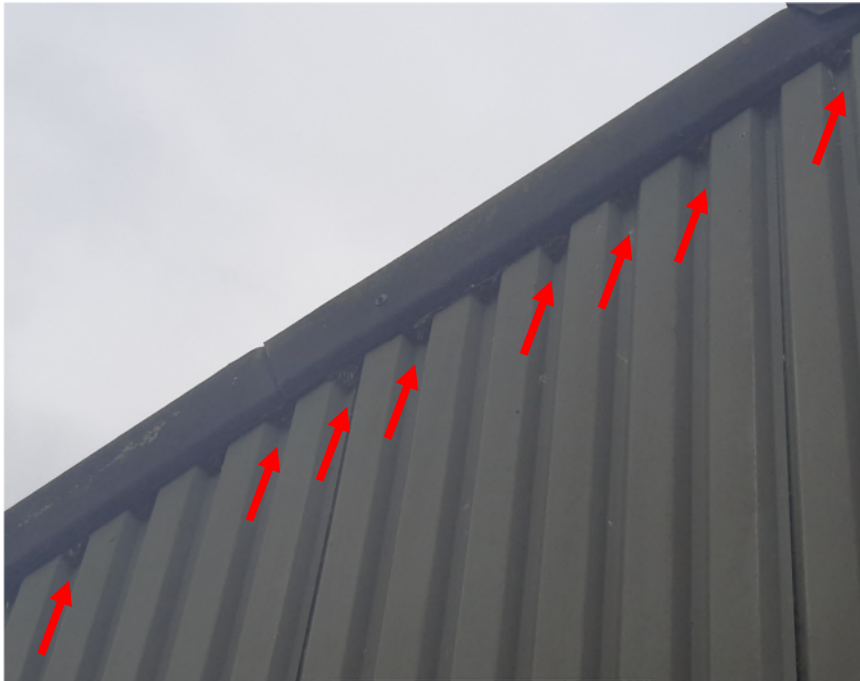
6. Resultaten

Huismusonderzoek

Er zijn in totaal tien nesten van huismussen geteld in de stal ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (zie figuur 6.1). Alle nesten bevinden zich tussen de damwandplaten en de windveer (zie figuur 6.2).

Figuur 6.1: Overzichtskaart met nestlocaties van huismussen

Figuur 6.2: Nestlocaties van huismussen

Omgevingsscan

In figuur 6.3 is in het rode kader weergegeven op welke locaties sloopwerkzaamheden plaatsvinden en locaties waar beplanting gerooid wordt. De gele kaders geven locaties weer waar genoeg schuil- en foerageermogelijkheden zijn in de directe omgeving van het rode kader. Doordat in het zuidoosten bebouwing aanwezig is met een pannendak kan niet uitgesloten worden dat er meerdere huismussen aanwezig zijn. Deze huismussen kunnen gebruik maken van het groen binnen het rode kader. Wegens de grote hoeveelheid geschikt groen (niet te bosrijk) in de directe omgeving van de te slopen stallen en de te rooien beplanting kan uitgesloten worden dat essentieel leefgebied verloren gaat. Daarnaast zullen de huismussen in de sloopfase genoeg alternatief groen in de omgeving hebben. Dit geldt met name ook voor de locaties waar de tijdelijke huismuskasten geplaatst worden (zie figuur 9.1). Verder is binnen een straal van circa 170 meter geen bebouwing aanwezig.

Figuur 6.3: Omgevingsscan huismus

In de toekomstige situatie zal ten zuidwesten van de nieuw te bouwen stal een bomenrij worden aangeplant op advies van de gemeente Teylingen. Daarnaast wordt geadviseerd om doornige struiken als vuurdoorn en meidoorn en klimplanten, groenblijvende heesters en/of beukenhagen toe te passen nabij de bomen zodat er voldoende dekkingsmogelijkheden in de toekomstige situatie aanwezig zullen zijn nabij de permanente huismuskasten. Totdat het groen een goede hoogte heeft (circa 2 á 3 meter) is er eveneens voldoende groen in de nabije omgeving van de toekomstige stal in de buurt (zie figuur 6.3).

Figuur 6.4: Toekomstige situatie waarbij ten zuidwesten van de stal een bomenrij wordt aangeplant (rode kader)

Overige soorten

Er zijn geen overige beschermde diersoorten of aanwijzingen van beschermde diersoorten aangetroffen binnen het onderzoeksgebied.

7. Effecten

Effect kwaliteit

Door het slopen van de bebouwing wordt de kwaliteit van de vaste nestplaats van de huismus aangetast.

Door vervangende voorzieningen aan te brengen als duurzame vaste rustplaats, neemt de kwaliteit van de vaste nestplaats mogelijk toe.

Effect kwantiteit

Door het slopen van de bebouwing wordt de kwantiteit van de vaste nestplaats negatief beïnvloed.

Door vervangende voorzieningen aan te brengen als duurzame vaste nestplaats, neemt de kwantiteit van het aantal nestplaatsen van de huismus toe, ten opzichte van de huidige situatie. Door het plaatsen van huismuskasten met minimaal 20 nestlocaties wordt genoeg ruimte voor 20 huismusnesten gecreëerd. Het vee blijft in de toekomstige situatie behouden waardoor het voedselaanbod niet verdwijnt.

Cumulatie effecten

Er is geen sprake van cumulatie van negatieve effecten. Met uitzondering van de voorgenomen activiteiten vinden er géén activiteiten plaats die een negatief effect op de aangetroffen waarden hebben.

8. Gunstige staat van instandhouding

8.1. Huismus

Staat van instandhouding

De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijke gebied. De habitat van de huismus moet voldoen aan een combinatie van een aantal elementen, die ook nog eens binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen van elkaar moeten liggen. De habitat moet bestaan uit een combinatie van plekken voor nestgelegenheid, voedsel (voor volwassen en jongen), dekking (stekelige struiken, groenblijvende struiken en klimplanten, coniferen, klimop), plekken voor stofbaden en drinkwater. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt². De soort heeft mogelijk veel te lijden van woning na-isolatieprojecten (o.a. het 'Nul op de Meter' project) en is daardoor kwetsbaar.

Afbreuk gunstige staat instandhouding

Als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een huismus gedood en wordt een vaste nestplaats vernield. Als gevolg van het aanbieden van vervangende nestplaatsen, is er geen aanleiding te veronderstellen dat de territoria verlaten wordt. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de huismus.

Zorgvuldig handelen

Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de algemene zorgplicht. Er worden bijvoorbeeld geen werkzaamheden gestart tijdens de kwetsbare periode van de soorten. Daarnaast worden handelingen achterwege gelaten of extra maatregelen genomen om te voorkomen dat door de te nemen werkzaamheden nadelige effecten op flora en fauna worden veroorzaakt. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd tijdens de daglichtperiode voor de nacht-actieve soorten. Hierdoor wordt verstoring op huismussen voorkomen. Maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Tijdens de werkzaamheden is er sprake van ecologische begeleiding en staat een ter zake kundige altijd paraat voor vragen en onvoorziene situaties.

² <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

9. Maatregelen

9.1. Ecologisch werkprotocol

Alle te nemen maatregelen zijn in onderstaand ecologisch werkprotocol samengevat. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Ook eventuele aanvullende voorwaarden uit de ontheffing worden hierin meegenomen.

Werkbare periode-werktijdstip

- U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de seizoensactiviteiten van de voorkomende soort. De in dit protocol genoemde werkbare periodes kunnen door seizoensvariaties, weersomstandigheden en de aard van de werkzaamheden langer dan wel korter zijn. De per maatregel genoemde werkbare periode kan alleen door de begeleidend ecooloog aangepast worden.
- Werkzaamheden dienen overdag plaats te vinden, na zonsopkomst en voor zonsondergang.
- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient de ecooloog te beoordelen of de periode geschikt is om in te werken.
- Administratieve voorwaarden
- De ontheffing is slechts voor huismus voor de beschreven verboden handelingen geldig.
- De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze afwijzing zelf niet anders is aangegeven.
- Ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als benoemd in bovenstaand punt plaatsvinden.
- Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de houder of in opdracht van de houder handelende (rechts)persoon. De houder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- Aanspreekpunt in het kader van de ontheffing is Provincie Zuid-Holland.
- De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
- De genomen maatregelen worden gemonitord.

Algemene voorwaarden tot het werk

- Alle werkzaamheden en aanvoerroutes zullen aanvankelijk zoveel mogelijk plaatsvinden via de bestaande wegen.
- De werkzaamheden als geheel moeten een zo beperkt mogelijk effect hebben op flora- en faunasoorten. Dit betekent dat betreden van het terrein tot een minimum beperkt moet blijven. Daarnaast dient met het werkterrein in oppervlakte tot een minimum terug te brengen.
- In onvoorziene situaties met betrekking tot het voorkomen van beschermde planten en diersoorten moeten altijd direct in overleg worden getreden met de toezichthouder en contact opgenomen worden met begeleidend ecooloog.
- Het uitvoerend personeel is naar vermogen alert op de aanwezigheid van niet aangeduide zwaardere beschermde soorten.
- De begeleidende ecooloog heeft de mogelijkheid bij gevaar voor schade aan beschermde soorten, werkzaamheden zo nodig stil te leggen.
- De begeleidende ecooloog houdt van alle uit te voeren werkzaamheden, in relatie tot ecologie, een logboek bij. Deze moet aanwezig zijn op locatie.

Specifieke voorwaarden huismus

- Er worden specifieke maatregelen getroffen t.b.v. de huismus buiten de broedperiode van de huismus; dat is de periode 1 september – 28 februari, maar niet tijdens vorstperioden.
- De vervangende nestkasten worden minstens drie maanden vóór het ongeschikt maken van de nestplaatsen aangebracht.
- De nestplaatsen in de stal dienen uiterlijk vijf dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden om de huismussen de kans te bieden een alternatieve verblijfplaats te bezetten.
- Ongeschikt maken kan op verschillende manieren worden uitgevoerd: door het verwijderen van de windveer of door de nestenplaatsen af te schermen met bijvoorbeeld een doek waardoor de nesten niet meer toegankelijk zijn voor de huismussen.
- Het plaatsen van 7 tijdelijke nestkasten (drie nestlocaties in één kast, zie figuur 9.2) binnen 200 meter van de stal ten zuidwesten van het onderzoeksgebied (zie figuur 9.1)
- De tijdelijke kasten kunnen aan de kopse kanten van bijvoorbeeld de woning worden geplaatst of aan de buitengevel van de schuur ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Deze locatie liggen allen binnen een straal van 50 meter van de huismusnesten.
- Er dienen altijd meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden te worden.

Figuur 9.1: Geschikte locaties voor het plaatsen van tijdelijke nestkasten voor huismus (bron: streetsmart.cyclomedia.com/streetsmart)

- De nestkasten dienen op minimaal drie meter hoogte opgehangen te worden met een minimale broedruimte van 15x8 cm. De invliegopeningen dienen minimaal 50 cm uit elkaar te liggen als ze aan de voorzijde van de nestkast zitten, of minder indien de ingangen aan de zijkant zitten.
- De nestkasten dienen op een deugdelijke wijze aangebracht te worden, noord t/m zuidoost georiënteerd in potentieel huismushabitat.
- De nestkasten worden uitgekozen en opgehangen onder begeleiding van een ter zake kundige ecooloog op het gebied van de huismus.

Figuur 9.2: Voorbeeld van een tijdelijke nestkast voor huismus welke in de buurt van de vastgestelde nestplaats geplaatst zal worden (bron: vivara.nl/nestkast-mus)

- In de nieuw te bouwen stal worden duurzame nestplaatsen gerealiseerd. Doordat de nieuwe stal waarschijnlijk van hout wordt gebouwd is het niet mogelijk om de kasten in te metselen. Geadviseerd wordt om gebruik te maken van houtbetonnen nestkasten doordat het materiaal lang meegaat (zie figuur 9.3). De kasten kunnen aan de buitengevels worden geplaatst, het liefst op een droge plek. Een locatie vol op het zuiden of het noorden is niet geschikt. De kasten kunnen dan te warm of te koud worden. Indien de stal toegankelijk wordt voor vogels mogen de kasten binnen de stal worden geplaatst. Wegens twee nestlocaties in één kast zijn minimaal tien kasten nodig om het aantal nestplaatsen te compenseren. Er dienen altijd meerdere kasten bij elkaar te worden geplaatst (zie figuur 9.4).

Figuur 9.3: Voorbeeld van een permanente kast voor huismus welke aan de nieuw te realiseren stal wordt toegepast (bron: vogelbeschermingshop.nl/nestkast-huismus-houtbeton-dubbel)

Figuur 9.4: Voorbeeld voor situering permanente huismuskasten waarbij een gele ster een dubbele huismusnestkast weergeeft

9.2. Doel maatregelen

Met de voorgenomen maatregelen wordt voorkomen dat de (lokale) gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten in het geding komen. Daarnaast worden de maatregelen uitgevoerd in het kader van zorgvuldig handelen (zorgplicht).

9.3. Effectiviteit maatregelen

Huismussen zijn niet bijzonder kritisch als het gaat om het accepteren van vervangende nestplaatsen.

9.4. Monitoring

Gedurende het project is een begeleidend ecooloog aanwezig. De inspanning die hiervoor noodzakelijk is afhankelijk van de werkzaamheden en de fase waarin het project zich begeeft. De begeleidend ecooloog staat altijd paraat voor onvoorziene situaties.

Maatregelen vanuit ecologie moeten gemonitord worden. De begeleidend ecooloog is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan en stelt een logboek op. Deze is altijd op locatie aanwezig. Bij onvoorziene situaties, bijvoorbeeld bij het onverwacht aantreffen van nieuwe soorten, wordt beoordeeld of, en hoe negatieve effecten te voorkomen zijn. Gevolgen hiervan kunnen zijn dat er een aangepaste of alternatieve werkwijze nodig is, opnieuw ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden, maar ook dat werkzaamheden zolang stilgelegd moeten worden om schade aan beschermde soorten te voorkomen. De begeleidend ecooloog heeft hiertoe de mogelijkheid, maar zal vanuit een pragmatische instelling zoeken naar mogelijkheden om binnen de kaders van vigerende wet- en regelgeving werkzaamheden door te kunnen laten gaan.